

Te Mātai i te Pēpi

Ngā aromatawai hauora kore utu mō tō pēpi

Te Mātai i te Rongo a te Pēpi

Te tono ki te
Tākuta Rongo

Māori

Te mātai i te rongo a te pēpi – te tono ki tētahi tākuta rongo

E whakaatu ana te mātai rongo a tō pēpi me tiro tiro haere anō. Ka tonoa koe ki tētahi mātanga rongo (tākuta rongo), ka whakahaere aromatawai anō ia me te tuku tohutohu anō.

He aha te take me whai aromatawai anō taku pēpi?

Me whai aromatawai anō ētahi pēpi nā te mea kāore i tino kaha te urupare i tētahi, i ngā taringa e rua rānei i te mātaitanga tuatahi. Ko te take pea:

- kāore i te tau tō pepi
- he hoihoi rawa i roto i te ruma aromatawai
- he wai i roto i te taringa waenga a tō pēpi i taua rā
- tērā pea kei te mate te rongo a tō pēpi.

Ka āta aromatawaitia te rongo a tō pēpi e te tākuta rongo me te kōrero anō i ngā putanga ki a koe.

He mea nui tonu kia mau ki tēnei whakaritenga. Koinei te huarahi pai katoa mō te whai mōhio mō te rongo a tō pēpi.

Ka aha te tākuta rongo?

He maha ngā whakamātautau a te tākuta rongo, pēnei i tētahi urupare pūroro rongo (ABR). He rite tēnei ki te aromatawai tuatahi engari he roa ake. Ka utaina ētahi pūoko iti ki te mahunga o tō pēpi kātahi ka whakatangihia ētahi ngoto ki ngā waea-taringa motuhake. Ka whakamātauhia te urupare o tō pēpi ki ngā oro haumaruru, waenga me te haumarangai – ka rongo tātau i te whānuitanga o aua momo oro ina kōrero ngā tāngata rerekē.

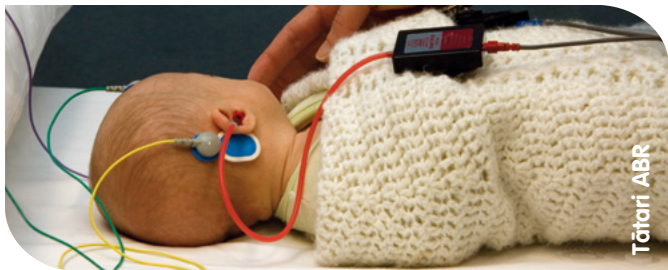

Tātari OAE

Me pēhea taku whakareri i taku pēpi mō te whakaritenga tākuta rongo?

Me moe tō pēpi i te wā o te aromatawai. He pai tonu kia moata te haere ki te whakaritenga kia pai ai tō whāngai me te whakatau i tō pēpi kia moe ia i reira. Me whakarite kia roa tonu tō noho – tērā pea mō te katoa o te ata, te ahiahi rānei. E wātea ana koe ki te heri atu i tō hoa, he kaitautoko rānei me koe.

Ka aha mēnā ka kī mai te tākuta rongo kāore i te mate te rongo a tāku pēpi?

Ahakoā ka puta pai tō pēpi i te aromatawai a te tākuta rongo, ka haumate haere tonu pea tōna rongo i muri iho. Ka tohutohuhia anō pea koe kia tirohia anō te rongo a tō pēpi mēnā kei reira ētahi tūponotanga. Ka kī atu te tākuta rongo ki a koe mēnā me whai anō i tētahi whakaritenga anō.

Ka aha mēnā ka kī mai te tākuta rongo kei te mate te rongo a tāku pēpi?

Ki te whakaatu mai te aromatawai kei te mate te rongo a tō pēpi, ka kōrero te tākuta rongo ki a koe mō ngā āwhina e wātea ana ki tō whānau. Ka mahi tahi ki te whakamahere i ngā mea e hiahia ana koe i muri iho. Ko te mea pai kia wawe te whakamahere ki te āwhina i tō pēpi ki te whakawhanake i ōna pūkenga ako reo me te whakawhanaungatanga.

He aha ngā āwhina kei te wātea?

Ka whakarite te tākuta rongo ki te kite i a kōrua ko tō pēpi mō ētahi atu whakaritenga kia pai ai te ako ngātahi haere mō te rongo a tō pēpi. Ka tonoa pea koe e tō tākuta rongo ki te Kaitohutohu a Te Tāhūhū o te Mātauranga. E whakangungua, e mātau ana hoki ngā kaitohutohu ki te tautoko i ngā kōhungahunga mate rongo me ō rātau whānau.

E whakahaerehia, e aroturukihia hoki e Te Manatū Hauora me Te Tāhuhu o te Mātauranga te Universal Newborn Hearing Screening and Early Intervention Programme.

He aha ngā mōhiohio ka kohia, ā, ka pēhea te whakamahi?

Hei wāhanga o tēnei mātai, ko ngā mōhiohio e hiahia ana e te kaupapa ka kohia e tō hohipera tūtata me Te Manatū Hauora mōu me tō pēpi.

Kei roto i ngā mōhiohio ko ngā ingoa, te rā whānau o te pēpi, ngā taipitopito whakapā, mātāwaka, tākuta me ētahi atu kaitiaki, te mōhiohio mātai rongo me ngā putanga. Ka whakamahia ki te:

- tiro mēnā kua tukuna he mātai ki ngā pēpi
- tuku i ngā putanga mātai ki te tākuta whānau me ētahi atu kaitiaki ōmahu, hauora hoki
- aroturuki, aromātai me te pūrongo i te kaupapa mātai.

E puritia ana ēnei mōhiohio ki te pūnaha raraunga ā-motu, ā, ka tiria pea ki ētahi atu kaupapa mōhiohio hauora tamariki me Ngā Ratonga Well Child Tamariki Ora, tae atu ki te B4 School Check.

Mēnā ka kitea e te aromatawai kei te mate te rongo a tō pēpi, ka tiria ēnei mōhiohio me Te Tāhuhu o te Mātauranga hei whakarite ka tukuna ngā ratonga whakaora tōmua ki a kōrua ko tō tamaiti. Ka whakaratohia ēnei mōhiohio ki te Deafness Notification Database.

Kāore e mōhiohia koe, tō pēpi rānei e ngā pūrongo ka whakaputaina.

Ētahi atu mōhiohio

Mēnā he pātai atu anō āu me kōrero koe ki tō kaitiaki ōmahu matua, kaimātai rongo rānei.

Ka kitea ngā mōhiohio anō mō ngā rokiroki ā-mati i <http://ithealthboard.health.nz/our-programmes>.

Ō motika

E tiakina ana ō motika e te rārangi motika kiritaki mō ngā Ratonga Hauora, Hauātanga (Code of Health and Disability Services Consumers' Rights). Mō ētahi atu mōhiohio haere ki www.hdc.org.nz

E tiakina ana ō taipitopito whaiaro e te Tikanga Tūmataiti Mōhiohio Hauora (Health Information Privacy Code) me te tuku tika ki a koe ki ngā mōhiohio mōu me te whakatikatika hoki. Mō ētahi atu mōhiohio haere ki www.privacy.org.nz

Kei roto i ēnei tirotinga Well Child Tamariki Ora ko ngā pātai mā ngā mātua mō te kauneke o te rongo, te kōrero me te reo o tā rātau pēpi. Mēnā he āwangawanga ōu mō te āhua o te whakarongo, te urupare rānei a tō tamaiti, me kōrero koe ki tō nehi Tamariki Ora, kaiako kōhungahunga, tō tākuta rānei.

Mō ētahi atu mōhiohio mō te mātai i te rongo a te pēpi, tirohia te paetukutuku a te National Screening Unit www.nsu.govt.nz

E wātea ana tēnei rauemi hei tikiake i: www.healthed.govt.nz

